

Dosarul nr. 2ra-1358/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani – O. Parfeni

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Muruianu, Iu. Cotruță, N. Budăi

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Firma de Producție și Comerț „Descrim” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Firma de Producție și Comerț „Descrim” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Alexandru Focșa cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Firma de Producție și Comerț „Descrim” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

constată :

La 13 august 2018 FPC „Descrim” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Alexandru Focșa, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului material în mărime de 1 280 703,40 lei și a prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei. (f.d. 43-44)

În motivarea cererii reclamanta a indicat că prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Economice de Circumscripție din 03 iulie 2001, s-a încasat de la SA „Termocom” în beneficiul FPC „Descrim” SRL suma de 484 213,02 lei cu titlu de datorie, penalități, prejudicii și despăgubiri pentru prestarea serviciilor acordate.

SA „Termocom” a redus datoria, ținând cont de contractul de cesiune a drepturilor de atribuire a unui titlu de creanță din 28 iunie 2002, în sumă de 100 000 lei, între FPC „Descrim” SRL și APLP nr. 53/93.

La data de 20 aprilie 2004 a fost achitată suma de 2482,30 lei cu titlu de compensare, la 02 februarie 2014 suma de 18 955,70 lei a fost transferată în contul curent, la 05 iulie 2014 suma de 5187,70 lei a fost transferată în contul curent, la 28 decembrie 2016 suma de 4675,35 lei a fost transferată în contul curent, în total, a fost transferată suma de 31 301,05 lei, fapt confirmat prin ordinele de plată nr. 25 din 20 aprilie 2004, nr. 49, 50, 51 din 02 februarie 2014, nr. 80 din 07 mai 2014, nr. 406 din 28 decembrie 2016.

SA „Termocom” prin răspunsul din 06 iulie 2018 a confirmat datoria sa față de FPC „Descrim” SRL în sumă de 352 169,89 lei.

Reclamanta a menționat că s-a adresat cu mai multe cereri către SA „Termocom” privind achitarea datoriei, însă aceasta prin diferite acțiuni întârzie procedura de achitare a datoriilor, intimidând conducerea FPC „Descrim” SRL prin inițierea urmăririi penale sau invocând pierderea titlului executoriu.

Între părți a fost încheiat un acord privind rambursarea benevolă a datoriei în rate, până la data de 31 decembrie 2001, în acest sens fiind emisă încheierea din 27 februarie 2001 a Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău. Însă, SA „Termocom” a început să impună condiții suplimentare companiei, FPC „Descrim” SRL fiind nevoită să se adreseze cu acțiune la Judecătoria Economică de Circumscripție mun. Chișinău.

La 29 noiembrie 2001 Judecătoria Economică a Republicii Moldova a declarat insolvabilitatea SA „Termocom”, iar FPC „Descrim” SRL în cadrul procedurii de insolvabilitate a fost recunoscut creditor chirografar de gradul 4. Astfel, pentru perioada iulie 2001-august 2018, a fost rambursată creditorului FPC „Descrim” SRL datoria în sumă de 31 301,05 lei, iar conform acordului de cesiune, o parte din datorie, în mărime de 100 000 lei a fost anulată. FPC „Descrim” SRL a achitat pentru serviciile administratorului și lichidatorului SA „Termocom” suma de 742,06 lei.

A menționat că din răspunsurile SA „Termocom” nr. 79/54 din 06 iulie 2018 și a SA „Termoelectrica” nr. 79/785 din 06 iulie 2018, rezultă că aceste organizații, ca succesori în drepturi, refuză să achite datoriile față de FPC „Descrim” SRL.

La data de 16 iulie 2002, instanța de insolvabilitate a confirmat procedura planului, aprobată de Adunarea creditorilor din 26 iunie 2002 pentru o perioadă de 4 ani. Apoi, la sfârșitul procedurii planului, procedura a fost prelungită de două ori prin deciziile Judecătoriai Economice a Republicii Moldova din 26 iulie 2006 și din 11 decembrie 2008.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 94 din 05 februarie 2009, termenul procedurii planului pentru SA „Termocom” a fost din nou prelungit timp de 3 ani, iar apoi încă pentru doi ani, până la 31 mai 2013.

La data de 03 noiembrie 2009 Judecătoria Economică a Republicii Moldova a adoptat hotărârea privind încetarea procedurii de insolvabilitate și continuarea procedurii planului. Datoriile SA „Termocom”, sub supravegherea consiliului creditorilor, a crescut cu 1.588 miliarde lei. Directorii SA „Termocom” și administratorii de insolvabilitate s-au schimbat de mai mult de cinci ori, aceștia

primind salarii mari. Astfel, potrivit rezultatelor raportului de audit pentru perioada 2009-2010, SA „Termocom” a cheltuit 45 milioane de lei fără niciun motiv, astfel încât banii pentru plata datoriilor acumulate pe contul special al SA „Termocom” au fost cheltuiți în alte scopuri decât plata datoriilor față de creditori.

A menționat că în decembrie 2009, CET-2 a deblocat, în secret, conturile SA „Termocom”, iar după deblocare, s-a transferat la SRL „Chișinău-Gaz” suma de 3 000 000 lei.

Executorul judecătoresc Roman Talmaci a primit cu titlu de cheltuieli de executare suma de 300 000 lei, transferând peste 3 milioane de lei din contul SA „Termocom” în favoarea CET-1, iar altor creditori le-a fost interzisă colectarea creanțelor din conturile SA „Termocom” în mod forțat prin intermediul executorilor judecătorești, încălcându-se principiul justiției și al egalității în drepturi.

La 17 octombrie 2011, prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a admis cererea SA „Termocom” și s-a anulat încheierea executorului judecătoresc Alexandru Foța din 18 februarie 2011 cu privire la aplicarea sechestrului pe suma de 384 213 lei, aflată la conturile SA „Termocom”.

A indicat că în anul 2001, la data declarării procedurii de insolvență a SA „Termocom”, Primăria mun. Chișinău deținea 72% din acțiunile companiei SA „Termocom”, apoi, acțiunile au scăzut treptat până la 48%, la 33,5%, la 5% și la 3,65%.

Consideră că statul este responsabil de încălcarea drepturilor FPC „Descrim” SRL cu privire la executarea hotărârii judecătorești într-un termen rezonabil.

A mai indicat că pentru a obține un împrumut extern în sumă de 40 milioane dolari, Guvernul Republicii Moldova și-a asumat responsabilitatea de a transfera toate activele SA „Termocom” (bunuri destinate activităților de producție, distribuție și furnizare de energie termică în municipiul Chișinău) CET-2 sub forma compensațiilor în baza contractului de vânzare. Apoi, CET-1, CET-2 și SA „Termocom” au fuzionat cu formarea ulterioară a SA „Termoelectrica”. Deținătorii de acțiuni în capitalul social al SA „Termoelectrica”, după fuziunea întreprinderilor SA „Termocom”, CET-1 și CET-2 au devenit Guvernul Republicii Moldova prin intermediul Agenției Proprietății Publice în cuantum de 94,85% din acțiuni, Primăria Chișinău 3,65% din acțiuni și 1,5% din acțiuni aparțin persoanelor fizice care au fost acționari ai celor trei întreprinderi. A menționat că suma de 1 mld. 900 milioane de lei a fost transferată în contul despăgubirii către un singur creditor din clasa a III-a și nu a fost distribuită ca tuturor creditorilor din clasele III-IV.

A susținut că raportul de lichidare nu a fost publicat, soldul nu a fost prezentat creditorilor, totul fiind ascuns de societate și de creditori.

Consideră că peste 17 ani, SA „Termocom” sub conducerea Parlamentului și a Guvernului Republicii Moldova, nu a executat hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție de a încasa de la SA „Termocom” în beneficiul FPC „Descrim” SRL datoria în sumă de 352 169,89 lei. Astfel, prejudiciul material conform tabelului de calcul pentru perioada 04 iulie 2001-08 septembrie 2018 constituie suma de 1 280 703,40 lei, iar prejudiciul moral în mărime de 500 000 lei, care urmează să fie compensate de stat.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către FPC „Descrim” SRL împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Alexandru Focșa cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d. 156, 162-171)

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către FPC „Descrim” SRL și s-a menținut hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani. (f.d. 210, 211-221)

Pentru a ajunge la această concluzie instanțele au reținut că în speță nu se atestă încălcarea dreptului FPC „Descrim” SRL la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 03 iunie 2001 a Judecătorei Economice de Circumscripție, ori neexecutarea actului judecătoresc nu a fost generată de inacțiunile executorului judecătoresc Alexandru Focșa, dar de starea financiară a debitorului SA „Termocom”, care se află în procedura falimentului.

Incapacitatea SA „Termocom” de a-și onora obligațiile de plată față de creditorii săi a fost constatată prin hotărârea din 29 noiembrie 2001 a Judecătorei Economice a Republicii Moldova, fiind declarată în stare de insolvabilitate, iar la moment situația financiară nu a fost redresată, compania aflându-se în procedura falimentului.

Totodată, a menționat că creditorul FPC „Descrim” SRL a fost informat prin scrisoarea nr. 79/54 din 06.07.2018 de către lichidatorul SA „Termocom” în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc că mijloacele financiare care vor fi obținute din valorificarea masei debitoare și din încasarea creanțelor, în corespundere cu prevederile Legii insolvabilității, vor fi distribuite proporțional creditorilor SA „Termocom” în procedura falimentului, validați în tabelul definitiv de creanțe.

Împotriva deciziei și a hotărârii instanțelor inferioare, la 15 mai 2019 și la 23 mai 2019, a declarat recurs FPC „Descrim” SRL, prin care a solicitat casarea actelor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. (f.d. 224-234, 237-239)

În motivarea recursului a invocat că instanțele inferioare au examinat circumstanțele cauzei în mod unilateral, din punct de vedere a protejării intereselor statului. Consideră, că instanțele s-au eschivat de a da o apreciere juridică și obiectivă circumstanțelor și probelor și a aplica corect, independent, obiectiv normele de drept.

A mai menționat că instanțele nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat normele naționale ce contravin normelor dreptului internațional și practicii CtEDO, ce a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 28 februarie 2019, a publicat-o pe pagina web a instanței la 26 martie 2019.

Prin scrisoarea de însoțire nr. 2437 din 25 martie 2019 instanța de apel a expedit recurentei copia deciziei, care a fost recepționată la data de 26 martie 2019.

Recursul depus la data de 15 mai 2019, se consideră în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către FPC „Descrim” SRL este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurenta indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către FPC „Descrim” SRL asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurenta și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către FPC „Descrim” SRL, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Recursul, declarat de către Firma de Producție și Comerț „Descrim” Societate cu Răspundere Limitată, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas